

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 17 жовтня 2013 року № 43 (518)

ПАМ'ЯТАЙ ПРО ВЕЛИКІ ДНІ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

14 жовтня 2013 року, Київ. З нагоди 71-ї річниці Української Повстанської Армії члени Конгресу Українських Націоналістів вийшли на вулиці столиці із синьо-жовтими і червоно-чорними прапорами, портретами Степана Бандери і Романа Шухевича. Дух одвічної стихії, полум'яні слова Декалогу українського націоналіста і нині живуть у серцях тих, для кого Україна – понад усе.

 НА ПУЛЬСІ

НАКРЕСЛИЛИ ОРІЄНТИРИ

Відбулася звітно-виборна конференція Івано-Франківської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів. Зі звітною доповіддю на ній виступили голова обласної організації Конгресу Богдан Борович та голова секретаріату Роман Салига.

Під час обговорення звіту делегати конференції внесли ряд пропозицій щодо активізації роботи районних та міських організацій у сучасних умовах, окреслили напрямні орієнтири для роботи обласного проводу по згуртуванню правих сил. Стратегію і тактику обласної організації націоналістів на наступних президентських виборах запропонував у своєму виступі голова Рожнятівської РО КУН Мар'ян Бардяк.

На конференції виступив Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, який проаналізував стан справ у Конгресі та сформулював основні завдання організації на перспективу. В роботі конференції взяв участь заступник голови КУН Юрій Шепетюк.

Конференція обрала новий провід Івано-Франківської організації КУН, головою якого на повторний термін став Богдан Борович.

Прес-служба
Івано-Франківської ОО КУН

 ДО 170-РІЧЧЯ "РОЗРИТОЇ МОГИЛИ"

ПАМ'ЯТАЙМО ТУЮ СЛАВУ...

9 жовтня цього року виповнилось 170 років знаменитому твору Тараса Шевченка "Розрита могила". У вірші поет відкрито критикував Богдана Хмельницького за нерівноправну угоду з московським царем і загарбницько-окупаційні дії московитів в Україні.

У цей день делегація представників громадських та політичних організацій, зокрема Конгресу Українських Націоналістів, Спілки офіцерів України, Української партії, ВУТ "Просвіта" прибула у місто Березань, що на Київщині, аби відзначити ювілейну дату. Саме в цьому місті, де Тарас Григорович побував двічі, він і написав "Розриту могилу", побачивши, як розривають великий скіфський курган, який на той час вважали козацькою могилою.

Спочатку делегація гостей зі столиці познайомилася з місцевим музеєм та її легендарним директором – Галиною Лаврентіївною Риг, яка в свої 93 роки не тільки створила цей справді народний музей, а й як палка шанувальниця творчості Великого Кобзаря, робила й робить все, від неї залежне, щоб пам'ять про нього жила не тільки серед жителів Березані й околиць, а й по всій Україні.

Галина Лаврентіївна продекламувала й сам вірш "Розрита могила", і розповіла присутнім історію створення знаменитого твору та про страдницький життєвий шлях поета.

На запрошення місцевої влади, яку презентували заступник міського голови Наталія Іващенко та начальник відділу культури і туризму Андрій Шевель, гості та мешканці міста відвідали курган – могилу, під враженням якої Шевченко й написав свій знаменитий твір. Прибули до кургану шанувальники поета поклали квіти до пам'ятного знаку.

Урочистості продовжились шевченковим "Реве та стогне Дніпр широкий…" у виконанні міського хору "Вересень" та виступами громадських діячів. Зокрема про історичне значення "Розритої могили" та інших пророчих творів Кобзаря для сьогодення й майбутнього нашої держави говорили у своїх виступах голова Спілки офіцерів України Євген Лупаков, історик-дослідник скіфського періоду нашої історії Володимир Петрук, літературознавець з Переяслава Римма Товкайло та кобзар Микола Товкайло.

Прес-служба КУН

НОВИНИ ЛЬВОВА

ДОРОГОВКАЗИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

І знову порадувала читача голова Львівської міської організації Ліги Українських Жінок Лідія Купчик новою книгою "Дороговкази для українців", презентація якої відбулася 29 вересня 2013 р. в конференц-залі Палацу Мистецтв.

Ця книга – збірник нарисів про видатних українців – людей сильних Духом, які вказували і вказують сьогодні всім нам дорогу до світла істини і Свободи, показують шлях до створення вільної, справедливої, духовно багатої держави.

Читач має змогу познайомитись з життям і діяльністю таких постатей нашої історії та літератури, як княгиня Ольга, князь Володимир, отець Маркіян Шашкевич, Тарас Шевченко, Наталія Кобринська, Леся Українка, Богдан Легкий, Катря Гриневичева, Митрополит Андрей Шептицький, Патріарх Йосиф Сліпий, Григорій Ващенко, отець Юліан Дзерович, отець Августин Волошин, отець Андрій Бандера, Ольга Басараб, Леся Паєвська, Богдана Світлик-Литвинко, Роман Шухевич, Катерина Зарицька і Михайло Сорока, Мар'ян Панчишин, Володимир Купчик, Роман Ковалюк.

Отже, перед читачем проходить ціла галерея загальновідомих, незаслужено забутих і навіть зовсім невідомих постатей, які повинні служити нам дороговказами. Велика заслуга автора книги полягає в тому, що вона зуміла зібрати багатющий матеріал про вище названих представників різних кіл суспільства і подати його у стислій і цікавій формі. Тому книга читається на одному подиху. Для сучасників вона є неоціненним скарбом, таким потрібним у наш складний час. Чого тільки вартий клич патріарха Йосифа Сліпого: "Щоб ви любили один одного", чи заклик безсмертного Маркіяна Шашкевича:

Дайте руки, юні други,
Серце к серцю най припаде...
Разом, разом, хто сил має,
Гоніть з Русі мраки тьмаві...

Як бракує нам сьогодні єдності! А як гостро стоїть питання нашої рідної мови, плекати і берегти яку нам заповідали герої нарисів даної книги. Основним девізом усіх героїв є "Служити Богові і Батьківщині".

Тож прислухаймося до цих порад і будьмо гідними наступниками наших великих попередників. А щоб це збулося, треба збірник нарисів "Дороговкази для українців" зробити настільною книгою освітян усіх рівнів – і керівників, і вчителів, і вихователів, які б використовували неоціненний матеріал у своїй щоденній праці вчителя – предметника і вихователя. Не треба вишукувати нових методів навчання і виховання в іноземній педагогіці, а базувати свою роботу на педагогічних засадах українських педагогів Г.Ващенка, о. Ю.Дзеровича, о. А.Волошина. Тоді будемо мати здорове, патріотично налаштоване покоління, а з ним справді вільну і незалежну державу.

М.БРЕТУН,
голова міського осередку
товариства "Рідна школа"

У КОЛІ ДРУЗІВ

КОНГРЕС ВІДЗНАЧИВ 10-РІЧЧЯ ТИЖНЕВИКА "НАЦІЯ І ДЕРЖАВА"

14 жовтня, на свято Покрови, в день народження УПА, в актовій залі Секретаріату Конгресу Українських Націоналістів у Києві відбулося відзначення 10-ї річниці партійного тижневика "Нація і держава".

Привітати редакцію прийшли відомі політики, громадські діячі, журналісти, дописувачі газети, активісти партії. З вітальним словом до гостей звернувся Голова Конгресу Українських Націоналістів, засновник і шеф-редактор газети Степан Брацюнь. Він розповів історію заснування часопису, подякував усім причетним до видання газети впродовж 10 років і привітав гостей зі святом Покрови.

Про перспективи розвитку "Нації і держави", а також про труднощі, які доводиться долати колективу газети сьогодні, розповіла головний редактор Марія Базелюк.

Після цього виступили гості святкового вечора, зокрема Голова ОУН Богдан Червак, голова Спілки офіцерів України Євген Лупаков, голова Української Всесвітньої координаційної ради Михайло Ратушний, лідер Української республіканської партії Сергій Джерджа, колишній головний редактор "Нації і держави", голова КМО Спілки письменників України Михайло Сидоржевський, народні депутати України попередніх скликань Юрій Гнаткевич, Олег Матківський та інші. А народний артист України Олесь Харченко привітав учасників свята повстанською піснею.

Головного редактора Марію Базелюк гості привітали квітами, а також нагородили почесними грамотами й подяками за розвиток української патріотичної преси. Голова Спілки офіцерів, капітан першого рангу Євген Лупаков та генерал Олександр Скипальський вручили нагороду – відзнаку СОУ "Хрест заслуги" тижневику "Нація і держава".

Привітати редакцію та Конгрес Українських Націоналістів прийшли, зокрема, відомий публіцист Ігор Лосев, громадсько-політичний діяч і публіцист Ольга Різниченко, головний редактор газети "Українське слово" Ольга Дубовик, відомий вчений, історик Володимир Сергійчук та колишній випусковий редактор газети "Нація і держава" Микола Сергійчук, заслужений журналіст України Людмила Коханець, відомий громадський діяч Іван Діяк, голова Фонду Володимира Затуливітра Любов Снісар, гостя із Австралії Ольга Сенько, визначний український художник Анатолій Буртовий, заслужена артистка України Світлана Князєва, відомий режисер, лауреат Шевченківської премії та премії Василя Стуса Михайло Ткачук, члени Головного Проводу Конгресу, депутати Верховної Ради попередніх скликань Тарас Процев'ят та Василь Кощинець, поетеса Анна Багряна. Телефоном свої вітання передали Левко Лук'яненко, Євген Сверстюк, Василь Овсієнко, Степан Хмара.

Завершився святковий вечір теплим спілкуванням і обміном думок щодо подальшого розвитку тижневика "Нація і держава".

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Ярмолінський Олег	(067) 702-63-37
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОВСТАНСЬКА СЛАВА

"А ХТО БОРЕЦЬ, ТОЙ ЗДОБУВАЄ СВІТ"

Патріотичні сили Вінниччини провели урочистий мітинг на відзначення свята Покрови, 71-ї річниці заснування УПА, свята Українського козацтва.

Урочистості розпочались із молитви за полеглих Борців за волю України, відтак відправу відслужив священик Української Православної Церкви Київського Патріархату панотець Михайло.

"І ось ідем у бою життєвому, тверді, міцні, незламні мов граніт…" – злинули слова Гімну ОУН "Зродились ми великої години" у виконанні учасниць гурту "Просвіта", утвореного членами КУНу.

Учасниками мітингу стали представники опозиційних політичних партій та громадських організацій, причому, як те відзначила у своєму виступі голова обласної організації ВО "Батьківщина" Людмила Щербаківська, деякі із них брали участь у такому патріотичному заході вперше.

"Саме ці люди стали організаторами збройного спротиву проти більшовицького та нацистського поневолення України", – підкреслив у своєму виступі гість Вінниці, заступник голови Народного Руху України Володимир Шовкошитний, вказуючи на потрети Степана Бандери, Романа Шухевича, написані рукою члена КУНу, ветерана ОУН та УПА Михайла Климчика. За багаторічною традицією вони прикрашали підніжжя пам'ятника Січовим стрільцям, що став центром святкувань.

– Українська повстанська Армія заснована 14 жовтня 1942 року постала на бойових традиціях повстанців Центральної України часів Перших визвольних Змагань 1917–1920 років, – відзначив ведучий мітингу голова обласної організації Конгресу Українських Націоналістів В'ячеслав Березовський, – адже сам термін "УПА" та вітання "Слава Україні" зародились на Черкащині, у Холодному Яру, відомому нам за однойменним твором поручника Дієвої Армії Української Народної Республіки Юрія Горліса-Горського. А козаки тих часів справедливо вважали себе за нащадків лицарів Запорізького козацтва, які мали Матір Божу за свою покровительку і, відповідно, вшановували свято Покрови Пресвятої Богородиці якнайбільше.

Даниною козацькій звитязі прозвучав виступ отамана Вінницького козацького полку імені Івана Богуна пана Володимира Воловодюка, який закликав громаду відроджувати та зберігати традиції українського лицарства. Завжди бути готовими до оборони власної держави закликав присутніх представник обласної організації Спілки офіцерів України Ігор Окуленко.

Про необхідність виховання молоді на прикладах звитяги вояків УПА та традиціях українського козацтва наголосив член Вінницької станиці Всеукраїнської скаутської організації "Пласт" Михайло Бардин. Він же підкреслив, що членами та вихованцями цієї організації були керівники Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії.

Учасники мітингу підтримали пропозицію В'ячеслава Березовського про необхідність встановлення 14 жовтня Дня Української Зброї на державному рівні замість імперського "23 февраля". У перервах поміж виступами звучали повстанські та стрілецькі пісні, мітинг закінчився виконанням Державного Гімну.

ДЕНЬ ПОКРОВИ У КРИМУ

СІМФЕРОПОЛЬ

Міська влада Сімферополя відмовила українським патріотичним організаціям Криму проводити акцію на честь свята Покрови Пресвятої Богородиці та УПА. Про це повідомив голова Кримської організації Конгресу Українських Націоналістів Василь Овчарук. Тоді патріоти замовили молебень за здоров'я живих ветеранів та за упокій полеглих вояків ОУН-УПА в храмі рівноапостольних Володимира і Ольги УПЦ КП. Окрім цього, 14 жовтня активісти Конгресу та інших національно-патріотичних партій прийшли до пам'ятника Тарасові Шевченку, щоб покласти квіти. Проте їх там чекало кілька десятків російських козаків, які оточили щільним кільцем пам'ятник. Перед ними стояв кордон міліції.

Міліція не захотіла створити коридор, щоб до підніжжя пам'ятника патріоти могли покласти квіти. Та голова Кримської організації Конгресу таки зумів покласти букет, пробираючись ледве не через ноги так званих правоохоронців, які, на ганьбу України, захищають демонстративну українофобію російських козаків. Може, одних і других притягли до відповідальності?! Далебі, ні.

Як стало відомо, проросійські організації Сімферополя вчинили наругу й спалили біля пам'ятника Тарасові Шевченку прапор Української Повстанської Армії.

СЕВАСТОПОЛЬ

Того ж дня у Севастополі з нагоди свята Покрови, Дня українського козацтва та 71-ї річниці створення УПА без перешкод відбулася низка святкових заходів.

За словами голови Севастопольської міської організації КУН Володимира Проценка, свято Покрови Пресвятої Богородиці відзначається у Севастополі не лише як церковне, а й як громадське свято з Дня проголошення незалежності України.

Севастопольські козаки шанують і відзначають Покрову як храмове свято. Козацькі старшини Севастопольсько-Чорноморського Коша зранку на Божественній літургії молилися за Україну у храмі Петропавловської церкви святителя Миколая УПЦ КП. Настоятель церкви ігумен Макарій закінчив літургію зверненням до мирян і зачитав вітальний лист Головного Отамана. Козацьким старшинам було вручено нагороди. Козацькі грамоти отримали учасник визвольних змагань, голова ради старійшин Іван Подільник, заступник отамана Тамара Маслова і настоятель церкви отець Макарій.

Цього ж дня о 12.00 на площі Нахімова біля вічного вогню відбулася урочиста посвята ліцеїстів Військово-морського ліцею. Зібралися ліцеїсти, їхні батьки, представники командування Військово-Морських сил, українського козацтва, громадськості. Місце біля вічного вогню зайняла почесна варта, під марш духового оркестру почесна варта внесла прапор військово-морського ліцею. Першокурсники урочисто прокрокували на площу для прийняття посвяти. Прозвучала клятва і наставницька промова командувача Військово-морських сил України адмірала Юрія Ільїна. Ліцеїстів привітали представники міської державної адміністрації, міської ради та ветеранів флоту.

Прес-служба КУН

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

НА БОРОДЯНЩИНІ ВШАНУВАЛИ ПОВСТАНЦІВ

13 жовтня до дня Покрови у селі Мигалки Бородянського району з ініціативи районного осередку КУН відбулась панахида на могилі вояків УПА.

Повстанці загинули 30 березня 1944 року в Кодрянських лісах у боях з підрозділами НКВС. Панахиду відслужив настоятель церкви Успіння Божої матері УПЦ КП отець Дмитро Кошка.

Після панахиди відбувся мітинг, на якому виступили представники націоналістичних та національно-демократичних організацій Київщини.

Як зазначив голова Бородянської районної організації Конгресу Українських Націоналістів Микола Кулінич, вшанування українських героїв у районі завжди відбуваються на Трійцю та на Покрову.

"Слід зазначити, що з кожним роком учасників патріотичних заходів у селі Мигалки стає дедалі більше. Це означає, що українська героїка невпинно поширюється у масах, а особливо серед молоді", – сказав Микола Кулінич.

На мітингу виступав також член київської міської організації КУН, син бойовика ОУН Роберт Покотило.

До пам'ятника воякам УПА було покладено квіти.

Прес-служба КУН

ПАМ'ЯТІ ЛИЦАРІВ

У МАРІУПОЛІ ВІДДАЛИ ШАНУ УПА

Мітинг українців Маріуполя на честь пресвятої Покрови-Богородиці та дня народження УПА почався о 16 годині.

Давно не було навколо українців такої кількості міліціянтів, що зустрічали нас ще на підступах до пам'ятника Тарасові Шевченку. Тим більше здивувала величезна кількість представників ЗМІ, чого взагалі ніколи не бувало. А тут і телебачення, і кореспонденти провідних газет. У чому ж річ? А річ у тому, що неподалік від українців розташувалось з десяток осіб бомжуватого вигляду, які тримали транспаранти зі старих шпалерів з написами: "Фашизм не пройде!" На комуністів навіть кореспонденти не звертали уваги, а поквапилися сфотографувати поряд із державним два червоно-чорних прапори, що майоріли на вітерці.

Голова міської організації КУНу Григорій Шмат оголосив мітинг відкритим. Член Конгресу Луїза Савінова розповіла про сучасне ставлення до пам'яті УПА в Україні та за кордоном. Козак Г.Вернибоженко у парадному одязі, з шаблею в руках, присягався на вірність Україні. Вчитель О.Бондар розповів про знищення меморіальної дошки на честь Юрія Шевельова у Харкові. Українці читали власні вірші, говорили про проблеми, зовсім не звертаючи уваги на "антифашистів", що скоро забрались геть.

Свято козацької слави та річниці створення УПА в Маріуполі відбулось!

Слава Україні!

МАРШ СЛАВИ У КРИВОМУ РОЗІ

13 жовтня у Кривому Розі Конгрес Українських Націоналістів та інші громадсько-патріотичні організації провели мітинг та урочисту ходу центральними вулицями міста з нагоди Свята Покрови та 71-ї річниці УПА.

Промовці на мітингу вітали учасників та гостей заходу з річницею створення УПА та ще раз нагадали, якою важливою є ця дата для українського народу і який неоціненний внесок було зроблено вояками Повстанської армій для того, щоб зараз ми могли жити на своїй землі та розмовляти рідною мовою. Старші гості нагадали молодому поколінню, скільки життів було покладено за нашу землю, якою важкою була війна та якими хоробрими були молоді повстанці. Звучали заклики до єдності, до захисту своїх конституційних прав, до хоробрості. Говорилося і про те, як важливо не припиняти боротьбу, не здаватися , не падати духом.

Мітинг був забарвлений сучасною українською поезією, яку продекламувала представниця Творчого об'єднання "Лелека" – Олена Шинкарук. Деякі з віршів були написані спеціально з нагоди святкування річниці створення УПА.

Наприкінці мітингу священик благословив націоналістів і колона рушила урочистою ходою з патріотичними гаслами "Слава Україні!", "ОУН-УПА – державне визнання!" центральною вулицею Кривого Рогу.

О. МЕЛЬНИК,
голова Криворізької міської організації КУН

ЮВІЛЕЙ

ВІТАЄМО ВО "ТРИЗУБ" ІМ. СТЕПАНА БАНДЕРИ!

Шановні побратими!

Конгрес Українських Націоналістів вітає Вас із 20-річчям діяльності Всеукраїнської організації "Тризуб" ім. Степана Бандери!

Ми маємо з Вами спільне коріння – після повернення в Україну Провідниці ОУН Слави Стецько у 1992 році була заснована партія Конгрес Українських Націоналістів, а згодом, за ініціативи Голови КУН Слави Стецько та її соратників, було створено молодіжну спортивно-патріотичну організацію "Тризуб" ім. Степана Бандери, також маємо спільну мету – розбудову Української Самостійної Соборної Держави і спільні пріоритети: "Бог! Україна! Свобода!". Ці два десятиліття діяльності наших організацій ми разом боролись за Україну, завжди відчували Ваше надійне плече поруч і допомагали одне одному в скрутні часи.

Шлях українського лицаря, що живе за Божим Законом та принципами українського націоналізму, непростий, шляхетний і відповідальний водночас. Бажаємо Вам, побратими, не втрачати бойового духу й творчої наснаги у нашій спільній українській справі!

Нехай допомагає Вам Всевишній у ствердженні Вашого лицарського чину в ім'я України!

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

БУДЬМО ВІЛЬНИМИ!

ПРОТИ СУЧАСНИХ ПОГРОМНИКІВ І ТРОЩИТЕЛІВ

Які приховані смисли має сам факт дикунського трощення в Харкові меморіальної дошки видатного вченого – філолога світового масштабу (зокрема, одного із найвидатніших славістів) Юрія Шевельова? Про це майже ніхто не говорить, а я – скажу. Скажу власне тому, що – "не могу молчать" (як колись окреслив цей стан великий росіянин Лєв Толстой)…

ПЕРШЕ. У Харкові склалася (і, на жаль, навіть узвичаїлася) погромницька традиція контрукраїнських сил, які вже не раз намагалися сплюжити і знищити українські пам'ятки, пам'ятки, що не тільки нагадують нам про нашу історію, але й стверджують нашу новоукраїнську гідність і нашу присутність у самому середовищі великого урбанізму (а не десь у резерваціях, у ґетто та вігвамах, – у пір'ях та в намистах). Традиція погромників – це традиція ще чорносотенсько-царська… Традиція відтак підхоплена, продовжена і безмірно помножена скаженим большевизмом (згадаймо хоча б фразу із телеграфного наказу Владіміра Лєніна: "… самым бешеным образом и ни перед чем не останавливаясь…", – це про пограбування церков та ставлення "под стенку" тисяч священиків та десятків православних єпископів). Абсолютно нігілістична традиція (як писав видатний представник російської релігійної філософії Сєрґєй Булкаков) "поругания" всього священного, ба, навіть і сакрального (і водночас нівечення людського в людині) усе ще продовжена сьогодні кернесами і добкіними, українофобами табачніками та колісніченками… Всі вони сьогодні із абсолютним збігом своїх цілей та цінностей (бо ж спільні цілі задаються їхніми кремлівськими хазяями) ладні повторювати (повторювати також і щонайабрутальнішою мовою своїх руйнівних акцій: "Вот вам стойло, хохлы… Вот вам гетто для "малочисленной украинской интеллигенции" – зверхньо-презирливий вислів міністра Табачніка). У "ті трагічні дні", – як згадував Юрій Шевельов у своїм есеї літа 1947 року "Над озером…" про часи гітлерівського загарбання України, коли німці, окупувавши міста України, – "спустошені, – каже Шевельов, – й сплюндровані міста", – чинили всіляку наругу та жахливе насильство, аби зламати, сплюжити, понівечити саму волю і душу людини, – цей великий філолог безперечно залишався і далі речником непохитного внутрішнього (насамперед духовного та екзистенційного спротиву) будь-яким окупаційним адміністраціям…, будь-яким замахам на вільну духовну сутність людини…

А сьогодні? А сьогодні, коли зухвало та гранично цинічно (і зовсім безкарно) постійну (рік у рік) наругу над нашим вільним внутрішнім єством чинять у Харкові (та й не тільки у Харкові!) самі "державні мужі" (неуки та варвари), наш український спротив має також бути діяльним та діяльнісним… У хаотичних, на перший погляд, абсурдних і нездетерміновано-спонтанних протиукраїнських діях є зрештою своя дуже виразна внутрішня логіка: гранично звузити сферу живого побутування, сферу дійсного функціонування всього українського, аби воно цивілізаційно та культурно остаточно стало неконкурентноздатним, – розгубилося, загнане у глухий кут; втратило свою змагальницьку потугу у нерівній конкуренції зі стихіями євразійства у великих містах України (але досі, на жаль – ще зовсім – неукраїнських містах…) і – зрештою – остаточно занеділо та згасло у периферійно-третьорядному та провінційному. Ось власне чому і колишній адміністратор Донецька, а нині "народний депутат" Верховної Ради

В.Левченко пропонував залишити для українського мовлення (для функціонування самого цього мовлення) хіба що такий закуток, як фольклор…Тому власне і спираючись на таку ось стихію брутальної Азіопи (де – "наглость – второе счастье") кернеси, колісніченки, костусєви зімкнулися єдиним фронтом (а штаб – далі в Москві) на повне витіснення українства. Витіснення навіть і самого натяку на власне українське: від живих дискурсивно-комунікативних практик у різних сферах нашої мовленнєвої діяльності до розтрощення-знищення самої згадки про наших великих українських достойників.

На війні, як на війні: має місце брутально-бульдозерна "зачистка" самого міського середовища. Йдеться власне про живе комунікатино-дикурсивне середовище (що є середовищем насамперед самих людей, самих реципієнтів, носіїв та інтерпретаторів культури)… Йдеться про те модерне урбаністичне середовище, де тільки і можуть бути зґенеровані смисли і цілі, цінності та сподівання нашого майбутнього, – чи то дійсно українського майбутнього, чи то вже – майбутнього без українства… Зухвала "зачистка" цього середовища, де ще бодай хоч трохи жевріє українство, – як і в царські часи, як і в часи большевицького окупаційного режиму, – його (міського довкілля) зачистка від живого і ще життєздатного українства, що – треба визнати – визначає нашу перспективу або ж нашу безперспективність як нації (саме її історичне буття чи то небуття взагалі)… Таке повне нівелювання середовища за євразійськими взірцями цивілізації сусідньої Азіопи може означати тільки одне: ми вже de fakto перебуваємо у тому вже майже втраченому просторі.

ДРУГЕ. Потрощення і сплюження дошки Шевельова має ще інший прихований сенс. Це свого роду пробний камінь, своєрідний лакмусовий папірець, своєрідний тест для українців на те, чи ми – українці – зуміємо сказати НІ. Чи зуміємо сказати НІ консолідації єдиного протиукраїнського фронту аґресивноімперського євразійства (з його ідеологією реставрації московської імперії) вкупі із нашими доморощеними євразійцями – холуями і свідомими колаборантами Кремля (костусєвими, колісніченками, кернесами, табачніками, корніловими, іщенками… – ім'я їм – легіон)… Зупинити і покарати – у щонайрішучіший спосіб зупинити – погромників української культури. Зупинити усіх тих, хто хоче сьогодні захопити та поневолити останню територію української свободи – територію умів і сердець. Поки що нам це, на жаль, не вдається. Отож цей "лакмусовий папірець" (сама ситуація в Харкові) все-таки виявляє покищо слабкість українства, яке, по-перше, ще навіть і не встигло опам'ятатися (опритомніти) у постколоніальну добу, а почасти все ще є аморфним внаслідок лінивства і майже хронічного вже провінціоналізму значної частини українськоï так званої інтелігенції… Як ніколи, сьогодні дійсно залишаються для нас актуальними слова Шевельова: "Карфаґен української провінційності має бути зруйнований!". І тільки тоді ми зможемо "переґрупувати свої ряди" та зупинити шалений наступ і Азіопи, і доморощеного "євразійства"…

ТРЕТЄ. Дике потрощення меморіяльної дошки Шевельова має ще інший прихований смисл… Цей акт шаленого вибуху непримиренності Азіопи щодо окремішньої української культури (особливо щодо модерного українства сучасного міста) свідчить, що постколоніальний режим в Україні зберігає і свою історико-діахронну сув'язь, і свою ідейно-психологічну тяглість, ба, навіть і континуальність самих своїх суспільних практик із власне колоніальних – із царських та большевицьких – часів… Цей режим зберіг навіть прикмети деяких дотеперішніх окупаційних режимів саме як режимів окупаційних. Саме у цьому контексті і реальний і символьнометафоричний (власне – метонімічний) сенс сплюжування самого того місця, де була Меморіальна дошка Шевельову, має дещо прихований чи то імпліцитний смисл намагання здійснити анексію останньої території нашої бодай відносної свободи, – витіснити нас із цієї території – території нашого власного духа, території нашої власної творчої (зокрема гуманітарної) думки; випхати нас – свідомих українців – зі самого терену семіосфери та креатосфери міста; буквально "вытолкать" нас – свідомих українців – із того міського топосу, із тих локусів живої дискурсивної діяльності, де можуть народитися (і вже народжуються!) модерні новоукраїнські новоурбаністичні смисли – нові смислові горизонти, нові горизонти цілей, цінностей та сподівань новоукраїнської цивілізації…

Постокупаційні методи загладжування, стирання будь-яких – навіть і щонайменших – слідів української присутності у могутньому середовищі урбанізму (адже саме у лоні великих міст зароджуються та виношуються геть усі ембріони культурно-цивілізаційного майбутнього на цих теренах) мало чим по суті відрізняються від досьогочасних методів власне окупаційних – большевицьких та нацистсько-гітлерівського – режимів… Ось як описує цю жахливу атмосферу большевицької окупації сам Юрій Шевельов. Йдеться про так званий Третій Харків (20-ті роки минулого століття): "…його ідеологи і його покоління духовно стверджували його столичність і в своїй творчій мрії підносили його на рівень центру світового. З цим помиритися Москва не могла. Ідеологи покоління і все те покоління (покоління Хвильового і Плужника, покоління Михайля Семенка та Майка Йогансена… – **Р.К.**), що наважувалося мислити, мусіли бути знищені. 13-го травня 1933 року лунає постріл у кабінеті Хвильового. Перестає битися серце Скрипника. За справу береться ГПУ. Сотні, тисячі і десятки тисяч харків'ян після допитів на Совнаркомівській і Чернишевській прощаються з життям, розстріляні чекістом або відтранспортовані на північ і схід. Вночі таємно зникає з майдану пам'ятник Блакитному-Еллланові. " Березіль" робиться казенним "театром ім. Т.Шевченка" і ставить етноґрафічне "Дай серцю волю, заведе в неволю"… Закладається російська газета "Красное знамя", а український "Харківський пролетар" перейменовується згодом на "Соціялістичну Харківщину": хай мужики ще читають українську газету, але місту потрібна російська – як кожному провінційному місту неісходимої російської імперії. Ніяких столиць, ніякої України. Вирок м'ятежному третьому Харкову вивершують два акти: голосно-прилюдне перенесення столиці до Києва і – тихцем, непомітно, вночі – зрівняння з землею могил Блакитного, Скрипника, Хвильового. Третій Харків, оспіваний так пристрасно і ніжно, так велично і так людяно, з такою гордістю і такою ліричністю Хвильовим, поховано. Без некрологів, без надгробних слів. Під гробове мовчання." ("Четвертий Харків" – 1948 рік).

Це нічого не нагадує Вам, читачу, у сьогоднішньому (хотілося б сказати – у П'ятому, але, на жаль, такого ще немає…) Харкові? Нагадує, нагадує! Так само "тихцем, непомітно, вночі…" – плюндрування і нищення, "зрівняння з землею" і паплюження всього святого, всього того, що є цінним, що є святим принаймні для українського серця, для української культури, для української справи, що значущим є для самої історії нашої, для нашої самодостатності, для нормальної вкоріненості здорової націокультурної ідентичности – моєї, твоєї, її…

Тотальне погромництво конче потрібне і конче функціональне для кернесів та добкіних насамперед тому, що попри шалений наступ на живе українство, воно вже на знаково-семіотичному рівні маніфестує: "Кто здесь хозяин?!". Хоча сам справжній хазяїн добкіних-кернесів-костусєвих-колісніченків – це кремлівський хазяїн. Ґеополітичні прислужники цього останнього (наприклад, один із представників нового кремлівського доктринерства сучасний російський євразієць професор Плєшаков) стверджують: "Кто контролирует Евразию – тот контролирует мир". За ним і собі кернеси та добкіни повторюють нині: "Кто контролирует Харьков – тот контролирует все Левобережье Малороссии…" Контролює цивілізаційно, контролює комунікативно, контролює культурно. Але ж для чого? А власне для того, аби (якщо вдастся) відносно безболісно інкорпорувативключити уже попередньо зоднорідненe, зоднаковіле, гомогенне (у тім числі – у своїй всеосяжній "пріблатньонності", шансонізованості та неосовєтській та неосталіністській оглупленості) у склад Третьої імперії – імперії євразійської. "Антифашистська" демагогія кернесів, добкиних та колісніченків побудована на сталіністських взірцях конструювання "вбивчих" стереотипізованих ярликів, на кшталт: кожна особа, яка може мати власну думку, власний підхід, власну оцінку, – це "враг народа" і його – конче "під стінку"; кожен, хто потрапив у полон, або ж залишився на окупованих теренах, або ж сам перебрався кудись, скажімо, у Прагу (як із білим обозом деякі вчені-євразійці першої хвилі штибу нашого "чернігівця" профессора Савіцького) – "предатель"; кожен, хто хоч якось заступився за пограбованих "продразверстками" і викинутих із хати селян, – "прихвостень куркулів"…

А сьогодні для гранично поляризованого мислення кернесів, ківалових та колісніченків – кожен справжній український патріот, кожен справді український націоналіст – це безперечно тільки "фашист". Ця шалена демаґогія тих, які самі безнадійно застрягли у дискурсивних практиках поза-поза-вчорашнього дня, тих, які захрясли у дерев'яних совєтських дискурсах та наративах, – ця демаґогія розрахована лише на бездумне, на безкритичне, на конформістське "мислення"… Але… Але воно аж ніяк не може сьогодні опанувати (і слава Богу!) творче, допитливо-пошукове, багатомірне мислення молоді української людини. І йдеться не тільки про українського інтелектуала-студента, маґістранта, аспіранта, а й про усю молоду ґенерацію України… Ставаймо собою! Будьмо вільними!

Роман КІСЬ,
етнолог, культуролог, філософ. Автор восьми книг та двох сотень статей, що побачили світ у наукових (та у не дуже наукових) журналах.
Львів

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

"ВІН ТАМ СПІВА – ДЕ БІЙ, СМІЄТЬСЯ ТАМ – ДЕ ЖАХ"

До 125-річчя від дня народження Костя Буревія

Костю Буревію 2 серпня цього року виповнилось 125 років. Ще до революції він відзначився як професійний революціонер. За часів царської Росії тричі був засуджений до каторги у Сибіру, звідки кожного разу втікав на волю.

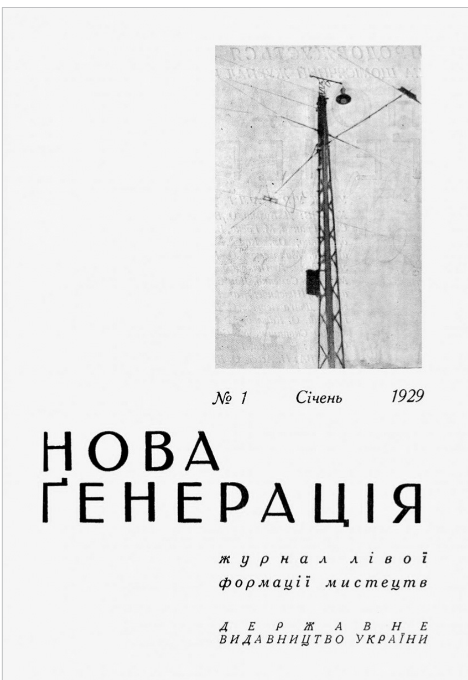
Співпраця з російськими есерами привела його до висновку, що російський імперіалізм є невиліковною хворобою для представників будь-яких російських партій – хоч консервативних, хоч лівих, революційних. Активно боровся проти більшовицької диктатури, був одним з керівників повстання на Поволжі. З 1917 року Кость Буревій віддає свій талант українській справі. Він вітає Українську Центральну Раду у Києві. Перебуваючи у Москві, бере активну участь в організації там українського життя. Стає одним із засновників Українського клубу у Москві, Української театральної студії, видавництва "Село і місто", яке мало на меті популяризацію кращих зразків української культури серед українців Росії – на Східній Слобожанщині, Кубані, Жовтому Клині. К. Буревій добився, щоб уряд РСФСР узяв на бюджет культурні установи української меншини в Москві, як те зробив уряд України для російської меншини.

У 1922 році Буревія вперше арештовано органами ЧК:

Мерсі!
червоний читачу!
Мерсі, що почекав,
поки я в честь чека
алітерації
на ч,
на р,
на б
черкав.

Переконавшись, що демократичні сили неспроможні протистояти диктаторському режимові "всеімперства", на межі 1922–23 рр. Буревій припиняє активну політичну діяльність. Перебування по тюрмах і каторгах далися взнаки. Він захворів туберкульозом кісток.

Едвард Стріха. Історія однієї літературної містифікації

У середині 1927 року лідер українських футуристів Михайль Семенко отримав із Москви один за одним два листи, з яких радісно довідався: крім нього, чудового, що "15 років працює футурорубом в незайманих лісах української літератури", існує ще один геніальний поет-футурист. "Я теж брюнет. 25 років. Апетит колосальний. Ставка – 225. Дипкур'єр. Циркулюю: "Париж – Москва", – повідомляв про себе загадковий адресат. – Про ступінь зачарованості моїми творами пиши негайно". І Семенко, як знати, написав.

Саме з "Листування друзів", яке регулярно друкувалось у центральному органі укрфутуризму, журналі "Нова генерація" (Харків, 1927–1930 рр.), розпочалась історія міфічного поета на ім'я Едвард Стріха – явища безпрецедентного в українській культурі. Загалом виступи Едварда Стріхи – це нахабна сатира на "передові явища" у тогочасній українській літературі, які мали на меті знищення "усього старого", "запровадження ленінізму в мистецтво", а також "побудову комунізму в культурі". Саме на цю незграбну консолідацію сил звертав увагу читачів Стріха, розглядаючи згодом свою творчість як "пародію на весь український трафаретний стиль, на їх трухляві канони і новохуторянську моду". Саме у такий барабанно-офіціозний спосіб він співпрацював з "Новою Ґенерацією".

У пародійній "Зозендропії" Кость Буревій виводить міфічний образ Едварда Стріхи – тип радянського кар'єриста, що їздить дипкур'єром уряду СРСР по лінії Москва-Париж й пише ультраліві комуністично-футуристичні вірші. Цей персонаж поєднує в собі якості безпардонного нахаби й жалюгідного пристосуванця до вимог компартії, "обпльовувача" всіх цінностей і майстра самореклами. Цілковита порожнеча Е. Стріхи доповнюється страшенною галасливістю, примітивізм – претензією на ультрамодерну "європейськість", безмежний егоїзм та егоцентризм – великим бажанням робити революції та поліпшувати суспільство. Фактично це була сатирична пародія на більшовицький лад та пропаговану ним "пролетарську" літературу й критику. Свій твір автор підписав ім'ям літературного образу – Едвард Стріха.

У прощальних листах до читачів "Нової Ґенерації" 1930 року Едвард Стріха повідомляв, що переносить свою діяльність зокрема на шпальти журналу "Авангард". Насправді ж починався найтяжчий період у житті письменника, пов'язаний з подальшою політикою Москви в Україні. Впродовж 1927–1928 років друкував, крім пародій, у своєму журналі й інші гострі сатиричні твори: театральні ревю для "Березоля": "Опортунія" (1930) та "Чотири Чемберлени" (1931).

Останні твори не залишаються непоміченими в ЦК партії, і партійна критика починає методично розвінчувати відступника від партійної лінії – "Е.Стріху". Коли ж з'ясувалося, що Е.Стріхи, як такого, власне й не існує, К.Буревій, аби вивести з-під удару колег-журналістів, був змушений виступити з самокритичною заявою. Вона мала назву "Автоекзекуція", і її було підписано тим же псевдонімом – "Едвард Стріха". Так, в часи поголовної самокритики з'являється пародія на неї. Роль "Автоекзекуції" Едварда Стріхи виявилася значною. Поперше, К. Буревій утвердив життєспроможність українського національного характеру; він весело сміявся просто в лице політичній бурі, що неухильно насувалася й мала незабаром поглинути всю українську культуру, з творцем Едварда Стріхи включно. Та поки був живий, він весело реготав над своїми ворогами, збиткуючись з них, протиставивши могутній силі державного апарату винищення єдину зброю, яка в нього була, – українське слово. По-друге, К. Буревій виступив творцем нового авторського жанру, а саме: статті-пародії-на-лист-покаяння, єдиним представником якого він і досі залишився в літературному процесі. По-третє, автор подав в "Автоекзекуції" автодослідження творчості Едварда Стріхи, ввівши її в інтертекст світової культури. На думку Юрія Шевельова у статті "Історія Едварда Стріхи": " … його пародії цікавіші, по-перше, тим, що автор зумів свої твори так створити й так подати, що представники висміюваних ним літературних течій прийняли їх за чисту монету і – на великий скандал, собі на глум – вмістили їх цілком "всерйоз" у своїх органах, а по-друге, вони цікаві тим, що не обмежуються на літературній сатирі, а заховують за нею їдке жало політичної сатири, прихованого, але гострого виступу проти совєтської політичної системи"

"Воля міститься на кінці шаблюки!"

Аналізуючи страшну Руїну рідного краю у драмі "Павло Полуботок" (1928), вчинки гетьманів, васалів – а не володарів, і свою власну діяльність, Полуботок приходить до думки: "Я тепер добре знаю, що воля міститься на кінці шаблюки!" Драма "Павло Полуботок" була водночас пересторогою для сучасників перед новою експансією, що модифікувала месіанську ідею "третього Риму" на свій кшталт.

Врешті позбавлений усіх заробітків, цілком уже "підготований" пресою до арешту, Буревій шукав 1932–33 року заробітку, часом ще друкуючи якісь дрібниці в знайомих редакторів під псевдонімами Варвара Жукова та Нахтенборген. У шухляді нагромаджувалися нові готові праці про театр, драматургію. Лежали там уже готові "Мертві петлі. Тюремні мемуари". Тим часом злидні і сексоти дедалі щільніше облягали хату. У вересні 1934 року Буревій, лишивши родину в Харкові, їде до Москви шукати заробітку і порятунку від арешту. В жовтні родина ще мала від нього листи. Потім запанувала мовчанка, яку перервало урядове повідомлення Москви, вміщене в усій радянській пресі за 11 грудня про арешт української групи "терористів-білогвардійців" – тих самих "28", серед яких, поруч з Буревієм, були названі Олекса Влизько, Григорій Косинка, Дмитро Фальківський та інші. Рівно через тиждень совєцька преса за 18 грудня 1934 року повідомила про вирок розстрілу і його виконання за постановою прибулої з Москви в Київ військової колегії найвищого суду СРСР.

До тюремних ґратів Буревію було не звикати ще з царських часів. Під час процесу він тримався мужньо. Як розповідають очевидці, після оголошення вироку Буревій вигукнув на всю судову залу: "Слава Україні! Смерть катам!". Це були його останні слова, що залишилися на згадку нащадкам. Він помер як герой, що не кожний може. Не забуваймо ж про нього!

Ольга РІЗНИЧЕНКО

P. S. У наступному числі тижневика "Нація і держава" будуть вміщені спогади Клавдії Сапоровської, дружини письменника Костя Буревія, цінні свідченнями про побут харківських літераторів у часи Голодомору. Виявляється, кількість і якість продуктів, що вони отримували, страви, які їм подавали в їдальні (каша з м'ясом, просто каша чи баланда), залежали від їхньої наближеності до вищих партійних кіл.

РУСИЗМ

У МОСКВІ ГРЯДЕ "СУД ЛІНЧА"?

Криваві сутички на етнічному ґрунті – з погромами, вбивствами, масовими арештами – вже стали повсякденною реальністю російського суспільства. Та якщо там убивають "остарбайтера" – що трапляється з дивовижною регулярністю – навряд чи його смерть набуде широкого розголосу, тим більше її не розслідуватиме Слідчий комітет Росії. Далебі! Якщо сам Путін на зорі свого президентства закликав "мочіть в сортірє" чеченців, то не з руки органам правопорядку перешкоджати втіленню в реальність побажань ВВП.

Ні для кого не секрет, що вихідців із Середньої Азії та Кавказу, які приїхали в Москву на заробітки, вважають тут людьми третього сорту. Вони виконують "непрестижну" роботу за смішну зарплату, на що москвичі ні за що не погодилися б. Позбавлені будь-якого правового захисту, живучи у нелюдських умовах, люди по суті перебувають на становищі рабів. Їх систематично оббирають поліція і бандити, бо знають: скаржитися заробітчани не будуть – життя все-таки дорожче. Та, схоже, тепер його не врятує і вдавана покірність...

"Чурок бей, спасай Рассєю!", "Бей черную мерзость!", "Рассєя – только для русскіх! Москва для москвічей!" – такий "скромний" перелік кличів розлюченої юрби в московському районі Бірюльово-Західне спочатку нікого з владців не вразив: адже "бей" – синонім такого собі арго "мочіть", у даному випадку – інородців. І лише коли кількатисячний натовп москвичів, що зібрався начебто на мирну акцію, трансформувався у погром місцевої овочевої бази – однієї з найбільших у Росії, криваві бійки, в тому числі – з поліцейськими, прокинулися "верхи" і справу доручили Слідчому комітету Росії.

Скандал розпочинався з трагедії начебто на побутовому ґрунті. 10 жовтня незнайомець ударив ножем Єгора Щербакова, який помер на очах своєї дівчини. Убивця, за її словами, був особою "кавказької національності". Оскільки жодної активності правоохоронців у розслідуванні злочину місцеві мешканці не помітили, то через день вони попрямували до райвідділку з вимогою знайти вбивцю, посилити міграційне законодавство і закрити базу "Бірюза", де працюють тисячі мігрантів. У розмові із представниками влади протестувальники не добирали слів, так що навіть звичний у цих місцях триповерховий мат виглядав колисковою для дорослих. Врешті найзатятіші вирішили "йти на базу", де "окопалися" мігранти, і "розібратися" з ними. Дорогою розбили вітрини, зробили спробу спалити торговельний центр і нарешті опинилися перед базою, де перелякані особи "неслов'янської зовнішності" чекали суду Лінча. Чекали небезпідставно, оскільки расистські гасла потрясали навколишню місцевість. На щастя, потенційних приречених врятував спецназ. Понад чотири сотні осіб заарештовано.

В понеділок начебто вже й встановили та затримали вбивцю Щербакова – під час антимігрантського рейду запроторено за ґрати близько 1500 осіб, серед яких нібито був і злочинець. Уже й прізвище його назвали. А тепер, коли за законами жанру протистояння мало б улягтися, на мігрантів розпочалося справжнє полювання – і з боку російських расистів, і з боку влади. Місцеві жителі кажуть, що бояться одних і других. Ситуацію, в якій опинилися тисячі заробітчан, мало назвати небезпечною – існує реальна загроза для їхнього життя. Убивця заслуговує кари. Та аж ніяк не його земляки, помосковському – "чурки", "інородці", одне слово – "ліца нерусской національності". Та російська влада, вишколена на провокаціях міжнаціональної ворожнечі, яку сама заохочує і, по суті, пропагує, продовжує політику в традиціях сумнозвісної "імперії зла". І на те нема ради. Поки що.

Марія БАЗЕЛЮК

НА СПОЛОХ!

На Харківщині планують демонтувати Меморіальний комплекс Жертвам голодомору 1932–1933

Зачистка Харкова і області від пам'яток української історії та культури триває.

Як на початку Другої Світової війни, втікаючи, червоні застосували до Харкова тактику "спаленої землі", так сьогодні Добкіну і Кернесу не ймеється випалити з "першої столиці" пам'ять не тільки про героїв української історії, знаних у світі духовних осіб і науковців, а й про один з найстрашніших злочинів совєтського режиму – знищення мільйонів українських селян на Харківщині.

Дергачівська районна рада підготувала звернення і пакет документів до голови Харківської обласної державної адміністрації Михайла Добкіна щодо необхідності демонтажу Меморіального комплексу Жертвам голодомору 1932–1933 на Харківщині, що розташований на підзвітній їй території біля селища Черкаська Лозова. Мотивують це економією коштів для потреб жителів району, мовляв, утримання Меморіалу потребує великих витрат. А друга причина – ніби нагнітання громадського протистояння, що погано впливає на імідж Харківщини в Україні й світі.

Як бачимо, до 80-ї річниці знищення мільйонів слобідських селян ці виплодки Сталіна, Берії, Кагановича та іже з ними зачищають "першу столицю Голодомору" під полігон штампування собі подібних. Зазомбовані ними громадяни мають, певно, проголосувати за цих україножерів на наступних виборах. Кернес, зокрема, пообіцяв усім своїм однодумцям – ветеранам ГПУ-НКВД і загрядзагонів, які дострілювали голодних селян на кордонах Харкова, що до наступного дня міста воно отримає поважну радянську відзнаку – "Орден бойової слави". Щоб ніхто не сумнівався, "бойову славу" Добкін з Кернесом таки отримають… До чи після і по якому місцю – це вже інше питання…

СПОГАД ІЗ ЦВИНТАРИЩА

Авторка нарису Бетсі Бернс народилася в Києві, в єврейській родині, на початку XX століття. До Америки приїхала малою дитиною. Замолоду працювала на фабриці. Зацікавилася американським робітничим рухом і брала в ньому активну участь. У своїй автобіографії, у розділі "Советське страховище", описує, між іншим, свої враження із побуту на Україні восени 1933 р. Подорож цю відбула вона зі своїм чоловіком.

"За посередництвом мого свояка ми мали нагоду познайомитися з високим урядовцем Українського Совєту у Харкові. Як і багато інших українських комуністів, він мав націоналістичне наставлення, і це було причиною його постійних непорозумінь із Москвою.

"Шість міліонів людей померло з голоду в нашім краю цього року", – сказав він, – "шість міліонів".

Він говорив з нами щиро і радив поїхати на села. Ми найняли авто в Інтуристі за оплатою 50 доларів денно, і він поїхав із нами.

Нікого не було видно на полях. Хоча це була пізна осінь, сіно не було звезене, збіжжя лежало немолочене, все залишене на знищення. Був вчасний ранок, мряка підносилася з-понад вогких, гнилих копиць.

При в'їзді до першого села виднілa незугарна брама, прикрашена червоною зіркою з портретом Леніна посередині. Під брамою сидів вояк в довгім військовім плащі. Він закрив лице коміром і дрімав. У селі було повно вояків, що проводили слідство. Село було сколективізоване, це значить – селян змусили приступити до колгоспу. Виявилося, що трактори були пошкоджені і селян обвинувачували в найважчім злочині, саботажі. Урядовці, зодягнені в короткі шкіряні куртки і чоботи, вешталися по хатах. Майже кожний вояк і урядовець мав під пахою кусень чорного хліба. Вони знали, що в селі хліба не знайдуть.

Приглядаючись до праці совєтських слідчих, я завважила на бічній стежці селянку, одягнену в полатаний міх. Вона волікла за собою 3–4 річну дитину, держачи її за комір подертого плаща. Було враження, якби хтось тягнув за собою мішок. Дійшовши до головної дороги, вона випустила дитину з рук і так залишила її в болоті. Всі це бачили, але ніхто не ворухнувся. Лице дитини було набрякле і синє, ручки і маленьке тіло опухле. Воно було близьке смерті, але ще жило. Мати лишила дитину на дорозі в надії, що ще хтось може її якось врятувати.

Ми минали знищені села, одне за одним, вкінці зупинилися в мертвім селі. Двері в хатах були позабивані дошками, в городах і на полях не було видно живої душі. Нараз з одної нужденної шопи вийшов вояк. На запити урядовця, що подорожував з нами, він розповів, що половина мешканців померла з голоду, а решта покинула село. Він додав, що так само виглядає багато довколишніх сіл. На наш запит, що він тут робить, здвигнув раменами і сказав, що дістав наказ пильнувати села і залишиться доки його кудись не перенесуть.

Він завів нас до місця, де було заглиблення в землі. "Майже всі вони тут", – сказав. Кілька десяток людей було похоронені у спільній могилі, що навіть не була нічим зазначена.

Як ми виїжджали з села, побачили на брамі портрет Сталіна. Виглядало символічно. Сталін на престолі, панує над мертвим світом.

Ми мали нагоду поїхати автом з Києва на село. По дорозі бачили ми, як горіли поля. Тут теж збіжжя було залишене на полях на загибель. Одначе пшениця висохла на сонці і селяни-бунтівники позапалювали збіжжя, щоб держава не зібрала жнив. Населення приглядалося байдуже, як військо намагалося гасити пожежу.

Це була нова форма спротиву. Часто доводилось нам бачити селян, що працювали під наглядом війська. Люди ці воліли смерть, як неволю. Це й було причиною голоду. Був це масовий спротив без духового проводу, розпучливий бунт проти насильної влади.

Однієї ночі ми верталися до готелю з зустрічі з родиною і приятелями. Зі здивуванням завважили ми, що цілі армії мужчин і жінок мили вулиці. Мій свояк пояснив, що на другий день має приїхати в Україну французький державний муж Едвард Еріо. Був наказ, щоб усунути всі сліди голоду. Готель також причепурювали, бо достойний гість мав тут заїхати. Усунули знищені хідники і позастелювали плюшеві килими, звідкілясь попривозили нові меблі. Прислуга була одягнена В блискучі однострої.

Як Еріо приїхав, місто було чисте, юрби народу вітали його радісними окликами. Як же міг знати гість, що ця радісна товпа викрикувала під наказом, зі страху! Звідки міг він знати, що люди були голодні, як все, і що більше втомлені цим незвичайним зусиллям, до якого змусила їх влада, щоб заховати від чужинця злидні населення. Еріо був би дуже здивувався, якби був несподівано вернувся до готелю годину по своїм від'їзді. Готель, як Попелюшка, був привернений до свого попереднього нужденного вигляду.

Переклад І. Р.

"НАШЕ ЖИТТЯ", вересень, 1963

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

УРОК НАЦІОНАЛІЗМУ

провів із старшокласниками Вишгородської гімназії "Інтелект" член Спілки письменників Німеччини Віктор ТИМЧЕНКО

У Вишгородській центральній районній бібліотеці відбулася презентація книги Віктора Тимченка "Час націоналізму. Стратегія виживання в глобалізованому світі". Звертаючись до присутніх – учнів Вишгородської районної гімназії "Інтелект", завідуюча відділом обслуговування ЦРБ Галина Дмитренко зауважила, що ми живемо в стрімкий, неспокійний час, коли постає безліч питань глобального змісту. Для їх розв'язання створено організаційні структурні й наукові центри – і національного, і світового значення. Та мабуть, найголовніше – виховання підростаючого покоління, а ще – формування свідомості, найкращих морально-етичних якостей, почуття гуманізму, патріотизму, толерантності.

До присутніх звернувся відомий журналіст, письменник Віктор Тимченко, випускник факультету журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, працював у газетах "Молодь України" і "Київська правда". У 1990 році переїхав на батьківщину дружини до Німеччини. Працював редактором відділу газети "Die Andere Leipziger Zeitung" (DAZ), власним кореспондентом у Німеччині українських газет "Голос України", "Київські відомості", "День". Закінчив факультет економіки і права Українського вільного університету в Мюнхені, магістр економіки.

– Моя книга, – сказав він, – це спроба знайти відповіді на глобальні питання сучасного світу, роздуми про тенденції соціального і політичного розвитку народів світу, переосмислення історичних подій, факторів, оцінка ролі особи й особистості в історії людства.

Віктор Тимченко детально проаналізував особливість і значення таких слів, як "націоналізм", "патріотизм", вказавши на їх взаємозв'язок і спорідненість.

На думку автора, саме у націоналізмі – вихід із світової кризи, вирішення питання порятунку тієї чи іншої нації. Він також акцентував увагу присутніх на тому, що в світовій практиці мають постійне місце глобалізаційні потоки. Свого часу, скажімо у XV столітті, вони були спрямовані з Півночі на Південь. Нині ситуація докорінно змінилася у зворотньому напрямку. Тому дуже важливо, щоб кожен усвідомлював своє місце і роль у збереженні своєї нації і докладав усіх зусиль, щоб зберегти її на планеті.

Микола СЕРГІЙЧУК

ПОДВИЖНИЦІ

"ЗОЛОТОЇ НИТКИ НЕ ЗГУБІТЬ..."

Ольга Сенько (з дому – Писарська) належить до тих славних українок, для яких дороговказом у житті завжди були християнська мораль і безмежна любов до України – цінності, успадковані від батька-матері, від закоріненого в рідну землю давнього українського роду. В селі Попелі на Дрогобиччині шанували родину Писарських за патріотизм, людяність, щирість. Тож і діти Василь, Теодозій, Зена та Оля жили так, щоб не зганьбити честі сім"ї. Як і всі порядні українці, Писарські брали участь у національно-визвольних змаганнях. Батьки допомагали повстанцям. У лавах УПА старший син Василь боровся за волю України.

У той час життя родини було повністю підпорядковане національній справі. Це не пройшло повз увагу червоних інквізиторів. Першого березня 1945 року вони увірвалися до господи Писарських: сім'ю виселяли на Далеку Північ. Тринадцятилітню Олю непомітно вивела з хати тітка, старша Зеня була в школі. Родина сподівалася врятувати від чужини бодай дівчаток. Не судилося. Через два тижні в тітчину хату нагрянули енкаведисти, пригрозили і їй виселенням, забрали сестер і доправили до батьків, яких у нелюдських умовах утримували в Трускавці. А за кілька днів…

– Ніколи не забуду, – розповідає пані Оля, – як везли нас фірами на залізничну станцію, заганяли в "телячі" вагони. Потяг рушив. Прощай, Україно… Більше місяця нас везли в Архангельську область. Холод, голод, наруга наглядачів. Як тільки й вижили…

З пересильного пункту їхню родину направили в ліспромгосп. Тато працював у столярні, мама прибирала приміщення. Оля з сестрою рубали ліс. Одинадцять літ рубали.

З України іноді приходили листи. Хоча про що з них, цензурованих, довідаєшся, хіба що між рядками прочитаєш. Минуть роки, і Ольга дізнається, як геройчно загинув її брат Василько. Це сталося 1948 року. Його відвагою захоплювалися друзі по зброї. Він був невловимий для ворога. Та край села Василя оточили енкаведисти. Він вів з ними бій, аж поки не закінчилися набої і залишилася одна граната. Василь підірвав себе, аби не потрапити у ворожі руки. Його тіло возили по селу, аби люди пізнавали. Від Теодозія, якого вивезли в Німеччину, вістка прийде через багато років.

Аж до 1956 року освоювала "русский север" сім'я Писарських. 1953 року, ще в молодому віці, помер батько. Але, попри всі випробування, вони не здавалися! Запитую пані Олю, що допомогло їм вижити, не зламатися в страхітливих умовах вигнанців.

– Глибока віра в Бога, – відповідає вона, – щира молитва. Туга за Україною спонукала нас вірити, що ми повернемося на Батьківщину, бо Всевишній почує наші молитви.

На Півночі Оля зустріла свою долю – хлопця з Полтавщини. Побралися. За рік народився син. – Мені приснився покійний тато, – розповідає пані Оля, – і сказав: "Назви мого внука Васильком". Йому було лише півтора місяця, коли вони вирушили в Україну. Їм дозволено повернутися з приписом "разрешено поселяться в любом пункте страны, кроме места, в котором жил до выселения". Був квітень 1956 року. Зустрічі з рідними. Щастя та сльози. Поселилися в Бориславі. Несподівана радість: аж із Австралії подав вістку про себе вивезений у Німеччину брат. Він не міг приїхати і кликав до себе. Яким чином? Недремне око КДБ пильно стежило за членами родини Сенько-Писарських. 1973 року їм вдалося виїхати до Польщі, а ще через два роки – до Австралії.

– Нелегко було, – розповідає пані Оля. – Та поступово адаптувалася. В Австралії є багато чудових місць, тут моя рідня, мої син та онук Юстин із сім ями. Та я скучаю, тужу за Україною. І при першій же нагоді лечу до неї. Згадую батька, який казав: "Де б ви не були, діти, пам'ятайте про Україну, бережіть рідну мову, традицію, золотої нитки не згубіть".

На прощання пані Оля пропонує нашому тижневику опублікувати статтю-притчу, яка їй так припала до душі, – про націю і мову. Що ми й робимо на стор. 7.

Марія БАЗЕЛЮК

СКАРБИ НАРОДУ

МОВА ТА НАЦІЯ

Найбільший скарб народу – це його мова. Саме мова, яка віками, тисячоліттями складалася, шліфувалася на землі предків, передавалася з покоління в покоління, дедалі точніше і повніше відображаючи душу народу й водночас формуючи її. Досвід людства упродовж тисячоліть переконливо доводить, що мова об'єднує народи в нації й змінює державу. Занепадає мова – зникає і нація. Коли ж мова стає авторитетною, перспективною, необхідною і вживається насамперед національною елітою – сильною і високорозвиненою стає як нація так і держава.

Українська мова була ще до того, як українські князі (починаючи від Аскольда та Діра) почали об'єднувати руські землі. Ще в 448 році візантійський мандрівник та історик Пріск Палійський записав у таборі гунів три слова: мед, страва, квас. На кінець XII ст. українська народність вже сформувалась й мала дві гілки: галицько-волинську та наддніпрянську.

Коли йдеться про походження української мови, переважна більшість зацікавлених сприймає цю проблему як походження сучасної української літературної мови. Проте слід пам'ятати, що національна мова складається з двох самостійних гілок: спільної для всієї нації літературної мови, відшліфованої майстрами художнього слова, й мови народної, яка досить відмінна в різних діалектах. Щодо походження сучасної української літературної мови в науці – тут жодних проблем немає. Загальновідомо, що її започаткував наприкінці XVIII ст. І. Котляревський, а основоположником став Т. Шевченко.

Формування українського народу та його мови почалося приблизно з середини І тисячоліття н. е. й розтягнулося на кілька століть. Проте тим рубежем, від якого українська мова виступає з усіма характерними мовними особливостями, що становлять її специфіку, був приблизно кінець XI – початок XII ст. Найдавніша точно датована пам'ятка українського рукописного мистецтва, яка збереглася до наших днів, належить до середини XI ст. Це широковідоме в науці знамените остромирове Євангеліє 1056–1057 рр. шедевр вітчизняної і світової культури книги, створене у великокняжому скрипторії при Софіївському соборі в Києві. Традиційно цю пам'ятку прийнято вважати початком книжкової справи в Україні.

Після запровадження християнства зростає потреба в богослужбових книгах. При найбільших храмах, при князівських резиденціях формуються бібліотеки і створюються скрипторії. Так, у бібліотеці скрип торію при соборі Св. Софії вже у 1037 році зберігалося понад 950 томів літератури різного змісту й призначення.

У 1969 році український археолог С.Висоцький виявив на штукатурці XI ст. південної стіни вівтарної частини Михайлівського притвору Софіївського собору в Києві невідому до того абетку з 27 літер, подібну до кирилиці. Слід згадати також і писемні угоди, укладені київськими князями: Олегом (911 р.), Ігорем (944 р.), і княжною Ольгою (956 р.) з Візантією.

Отже, ми бачимо, що розвиток і збагачення української мови почалося з давніх-давен. І в наші дні ми можемо пишатись багатством нашої мови.

РІДНА МОВА

Рідною мовою належить уважати мову своєї нації, мову предків, яка пов'язує людину з її народом, з поперед – німи поколіннями, їх духовними надбаннями. "До основних кваліфікаційних якостей громадянина входить активне володіння рідною мовою" (У.Аммон).

Нормальним є, коли рідну мову діти засвоюють від батьків. Однак специфічні умови існування нашого народу і породжувані ними фактори страху і холуйства часто руйнують цей природний у цивілізованому суспільстві процес, а тому в історії України звичні випадки, коли до рідної мови значна частина українців повертається лише у зрілому віці – якщо взагалі повертається.

Що ж до двох "рідних мов", ідея яких так інтенсивно донедавна насаджувалась серед неросійських народів, то друга "рідна" мова – явище таке ж природне, як друга голова в чорнобильських телят-мутантів.

Українська мова є мовою українською народу, отже, вона і тільки вона повинна бути рідною для кожного, хто вважає себе належним до української нації. "Без мови нашої, юначе, й народу нашого нема" (В.Сосюра).

Рівень розвитку рідної мови відображає рівень духовного розвитку нації: словник – це те, що нація знає про світ, а граматика це те, як вона про цей світ говорить.

МОВА – ЦЕ СЕРЦЕ НАЦІЇ

Мова – це серце нації, а нація – це особистість, вона має обличчя, свій характер, темперамент, свою культуру, мораль, честь і гідність, свої святощі, своє минуле, теперішнє і майбутнє. Мова – це невичерпна духовна скарбниця, в яку народ безперервно вносить свій досвід, всю гаму свого розуму і почуття. Мова – це канва, на якій людина вишиває узори свого життя.

Українська мова – мова української нації. В ній тисячоліття історія нашого народу – історія тяжка, кривава, із злетами і падіннями, осяяна духом свободи та незалежності Української держави, бо ж український народ віками змушений був із зброєю в руках оборонятися і відстоювати своє право на вільне життя. Тому в українській мові ми відчуваємо брязкіт схрещених шабель уславлених на весь світ козаків запорожців, незламних опришків і гайдамаків, заповзятих січових стрільців, феноменально мужніх юнаків-лицарів, які смертю хоробрих загинули під Крутами, відчайдушних воїнів УПА.

Нашою мовою Маруся Чурай складала пісні, які додавали козакам снаги, нею звучали накази славнозвісного полководця і гетьмана П.Сагайдачного, який вів на бій козацькі полки. Це мова запорізьких козаків.

Українська мова – це мова великого народу, великої культури, нашої історії. Українською мовою написані невмирущі твори Котляревського і Шевченка, Франка і Лесі Українки, Нечуя-Левицького і Коцюбинського.

Любов до Батьківщини не можлива без любові до рідного слова. Тільки той може осягти своїм розумом і серцем красу, велич і могутність Батьківщини, хто збагнув відтінки і пахощі рідного слова, хто дорожить ним, як честю рідної матері, як колискою, як добрим іменем своєї родини. Людина, яка не любить мови рідної матері, якій нічого не промовляє рідне слово – це людина без роду і племені.

Українська мова ввібрала в себе все найкраще, найніжніше, найвеличніше, наймудріше, найблагороднііше, найпоетичніше і найболючіше – перший голос немовляти, яким воно сповістило про свою появу на світ, і останній розпачливий зойк прощання людини з білим світом, голосний сміх щасливої дитини і зворушливий плач сироти, невимовний біль чумака в далекій дорозі і тягар каторжника на важкій підневільній праці, солодке задоволення від творчої праці та побратимської вірності і велике розчарування від холодної людської байдужості, блакить високого неба і золотого сонця пшеничних ланів, сяйво світлого місяця і ясних зір, багрянець світанкових заграв і срібло цілющо-перлистих рос, могутність бурхливого Дніпра і оспіваного в піснях тихого Дунаю, міць столітніх дубів, що символізують силу української нації і мінливо-веселкові переливи хвиль Чорного моря, тихий шепіт шовкових трав і таємний шум замріяних смерек, красоту опоетизованої червоної калини та хрещатого зеленого барвінку, гіркоту поневіряння на чужині і відчуття піднесеності в молитві до Бога за рід свій, за Україну, за мир, добро і спокій на всій планеті.

Про українську мову і українське слово можна говорити безкінечно. Століттями гнана і переслідувана все ж існувала вона в піснях і думках, казках і переказах, гострилася і виточувалася в переказах і прислів'ях.

А ось ще одне підтвердження багатства української мови: це твір.

МОВА ПРО МОВУ

Було це давно – ще за старої Австрії. В купе швидкого потягу Львів – Відень їхали чотири пасажири: англієць, німець, італієць і наш українець. Говорили про різне і нарешті почали – про мови: чия мова краща, багатша, котрій належить світове майбутнє. Самозрозуміло – кожний вихваляв свою мову!

Англієць заявив, що Англія – це країна завойовників і великих мандрівників, які славу її мови рознесли по всьому світу. Англійська мова – це мова Шекспіра, Байрона, Діккенса, Ньютона, Дарвіна та інших великих письменників і науковців. Очевидно -англійська мова – це світова мова!

Гордовитий німець відразу заперечив, бо німецька мова – це мова двох імперій: Великонімеччини та Австрії. Це мова філософії, техніки, армії, медицини, мова славетних Шіллера, Канга, Вагнера, Ґете і Ґейне. І тому тільки німецькій мові належить світове майбутнє.

А італієць, посміхаючись, сказав: "Ви обидва не маєте'рації. Моя мова – мова сонячної Італії – це мова музики, мова кохання – а про кохання мріє кожен. Італійською мовою написані славетні твори Данте, Боккаччо, Петрарки, лібрето знаменитих опер Верді, Пуччіні, Россіні та інших великих італійців. Ні, тільки італійська мова може стати провідною мовою в світі!"

А наш українець – по довшій мовчанці сказав: "Я міг би, панове, як і Ви, хвалитись, що моя рідна мова – це мова незрівнянного сатирика Котляревського, безсмертного генія Тараса Шевченка, неперевершеного в світі лірика Лесі Українки, великого титана Франка. Я міг би назвати багато славних імен свого народу, але не тому суть! Ви ж нічого не сказали про саме багатство і можливості Ваших мов. А це найважливіше! От, скажімо, чи могли б ви у своїх мовах написати невелике оповідання, в якому би всі слова починалися з тієї самої літери?!"

– О ні! Це неможливо – заявили всі.

– Ось, на ваших мовах це неможливе, а в нашій – це зовсім просто! Назвіть якусь букву, -звернувся він до німця.

– Хай буде "П", – сказав той.

– Добре. Оповідання буде називатися "Перший поцілунок"

ПЕРШИЙ ПОЦІЛУНОК

Популярному перемишльському поету Павлу Петровичу Подільчаку прийшло по пошті приємне повідомлення:

– Приїздіть, Павле Петровичу, – писав поважний правитель Підгорецького повіту Полікарп Пантелеймонович Паскевич, – погостюєте, повеселитись! Павло Петрович поспішив, прибувши першим потягом. Підгорецький палац Паскевичів привітно прийняв приїжджого поета. Потім під'їхали поважні персони – приятелі Паскевичів.

Посадили Павла Петровича поряд панночки – премилої Поліни Полікарпівни. Поговорили про політику, погоду, Павло Петрович прочитав підібрані пречудові поезії. Поліна Полікарпівна програла прекрасні полонези, прелюдії. Поспівали пісень, потанцювали падеспан, польку...

Прийшла пора – попросили пообідати. Поставили повні підноси пляшок портвейну, плиски, пшеничної, підігрітого пуншу, пільзнерського пива. Принесли печених поросят, приправлених перцем півників, пахучі паляниці, печінковий паштет, пухкі пампушки під печеричною підливою, пироги, присмажені пляцки...

Потім прислуга подала пресолодкі пряники, персикове повидло, помаранчі, повні порцелянові полумиски полуниць, порічок.

Почувши приємну повноту, Павло Петрович подумав про панночку. Поліна Полікарпівна попросила прогулятися по Підгорецькому парку, полюбуватись природою, послухати пташині переспіви. Пропозиція повністю підійшла підхмеленому поету. Походили, погуляли... Порослий папороттю прадавній парк подарував парі приємну прохолоду... Повітря п,янило принадними пасовищами... Посиділи, помріяли, позітхали, пошептали, пригорнулися. Прозвучав перший поцілунок...

– прощай, парубоче привілля! Прийдеться поету приймаку вати.

ВИСНОВОК

Мова народу – показник його свідомості. Вона – дзвінкова криниця на середохресній дорозі нашої свідомості. її джерела б'ють десь від магми, тому й вогняна така. Читаю літературні твори і бачу всю історію рідного краю, осмислюю всі історичні віхи. Скільки ж довелося пережити страхіть, принижень і загроз! А мова знону розцвітає. У ній одухотворюється весь народ, вся Батьківщина, втілюється творчою силою в описі природи, криниці, червоної калини, білої берези. І хоча тепер не легкі для простого народу часи, держава не завжди стоїть на його захисті, однак продовжує лунати рідна пісня, звучать рідні серцю мелодії. Все це можна назвати духовністю.

Окрім того, мова – це саме життя. Не буде мови – не буде народу; не буде народу -не буде нації, не буде нації – не буде держави. Відповідно, поки є мова, народ живе, зникає мова – народу немає. Мудрість гласить: відберіть у народу все, і він все може повернути, відберіть мову – і він ніколи вже не зможе створити її.

Мова – засіб пізнання світу. Киньте у душу дитини, крім слова, його красу, і ви створите те середовище, у якому проростає свідомість. Кожен з нас п'є духовне життя і силу з груді рідного слова, бо словом можна пояснити все, що нас оточує.

Але якось так дивно склалася наша історія: то ми відроджували мову, то знову забували її. Здавалось би, є підґрунтя, воно споруджене безсмертними І.П.Котляревським і Т.Г.Шевченком, а як часто в житті все йде навпаки.

Мені хочеться стати на коліна перед мовою рідною і благати її повернутися до рідної хати, возродитися, забуяти віщим і вічним Словом від лісів – до моря, від гір – до степів...

www.cym.org

Подала Ольга СЕНЬКО, Австралія

ІДЕЯ ТА ЧИН

ТРИЗУБ НА ГОВЕРЛІ

Мабуть, не всі й пам'ятають неприємну подію 18 жовтня 2007 року. Тоді кілька вандалів з Євразійського союзу молоді через інтернет зухвало взяли на себе відповідальність за плюндрування Тризуба на Говерлі. В шалу ненависті вони навіть проголосили про перейменування найвищої вершини на пік Сталіна. Інцидент був підкріплений заявою ненависника України Дугіна про те, що він готовий відповісти за цей акт перед судом. Можна було б не звертати уваги на божевільних. Але зараз, коли в час активізації поступу України до Євросоюзу в Росії антиукраїнська істерія близька до апогею, напрошується висновок, що в Московії божевільний не лише Дугін. Від того часу, як один з рятувальників приніс до офісу Конгресу у Львові відламаний з флагштоку на Говерлі Тризуб, думка про його відновлення просилася на світ не раз.

І от, здається, саме зараз планети вишикувалися в потрібний лад. 2 вересня виповнилося 20 літ заснування ЛОО КУН, відзначення якого відбудеться найближчими днями. Тож у переддень Покрови – Дня створення УПА ми вирушили в гори. Ми – це 22 членів і симпатиків Конгресу Українських Націоналістів, яких не злякав сніг, що випав на Чорногорі тиждень тому. Слід зазначити, що про цей сніг нагадують лише невеликі латки на Говерлі та сусідніх вершинах Чорногірського хребта.

Недільний ранок 13 жовтня ми розпочали молитвою біля каплички на Заросляку і рушили лісовими стежками понад Прутом. Ось і перший етап позаду, і перед нами Чорногірська панорама. Не усім легко давалися кроки до вершини, але сила духу і Тризуб зобов'язували йти уперед.

Ось під нами й Мала Говерла, а панорами цього дня були дивовижні. І джерело Прута, і Пожижевська здавалося поряд. Брескул, Туркул, Ребра, Данціж, Бребенескул і навіть Піп Іван з-за плечей Пожижевської з цікавістю заглядали, що ж відбудеться на Говерлі.

Вершина зустріла нас осіннім холодом і смужкою залишеного першого снігу. Подолавши вершину, ми одразу взялися за роботу. Привели до ладу бетонну піраміду, ліквідувавши багаторічні нашарування автографів відвідувачів вершини. А далі змонтували Тризуба на вершку піраміди і збоку на ній текстову таблицю про подію, а на флагштоку Державний та націоналістичний прапори. До нашого мітингу приєдналися усі присутні на вершині. Розпочали його

Державним гімном. Учасники тримали прапори організаторів акції КУНу і МНК, а також гасла: "Україна – не Росія, Україна – не Азія, Україна – Європа!", "Україна – європейська держава" і "Слава Україні!". Перед учасниками виступили голова ЛОО КУН Т.Ґентош, керівник секретаріату І.Данилиха і голова Галицької РО КУН м. Львова І.Ґавалюк. Випадкові присутні цікавилися, запитували звідки цей Тризуб, хто ми. Охоче знимкувалися з нами і на тлі відновленого Державного герба.

Мітинг завершився маршем націоналістів "Зродились ми великої години..." Хмари, що звідусіль почали збиратися довкола вершини, нагнали нас додому...

Досхочу скуштувавши Прутянської води, ми повернулися до автобуса, який на певний час перетворився на кают-компанію з обміну враженнями від сходження, в ході якого медаллю за участь у своєму першому сходженні на Говерлу була нагороджена 11-річна Божена з Дрогобича. Звичайно, для обміну враженнями дороги до Львова не вистачило.

Допомогу в організації поїздки надав народний депутат О.Канівець.

І. ДАНИЛИХА

КИЇВ-МУЗИК-ФЕСТ

XXIV-й МІЖНАРОДНИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

У столиці завершився XXIV-й Міжнародний Музичний фестиваль. Щорічний осінній "Київ Музик Фест", як його любовно називають самі творці музики й виконавці, в черговий раз продемонстрував надзвичайно високий рівень творчих пошуків і вітчизняних, і зарубіжних композиторів, серед яких такі гранди сучасної української музики як Мирослав Скорик й Леся Дичко, Євген Станкович й Валентин Сильвестров, Володимир Рунчак й Ганна Гаврилець, Іван Тараненко й Вікторія Польова, Сергій Пілютіков й Кармелла Цепколенко…

Гарною відмінністю цьогорічного фестивалю від попередніх стала його більш ніж тижнева тривалість та щоденна насиченість різноманітними концертами на всі смаки: хоровими, симфонічними, камерними, презентаційними, які відбувалися і власне в Колонному залі імені Миколи Лисенка Національної філармонії України, і в залах Національної музичної академії імені Петра Чайковського та Національної академії мистецтв України, концертному залі Національної спілки композиторів України, в Михайлівському Золотоверхому соборі та в Храмі Св. Василя Великого…

Кожен день фестивалю мав своє ім'я. Фестиваль розпочався "Прелюдією" струнного квартету Post Scriptum, який ознайомив слухачів з творами зарубіжних авторів: Шнітке, Лігеті, Оннегера, Пярта, Стравінського, Холлігера, Цімермана…

День відкриття фестивалю означився концертом хорової музики "Ода Києву" ансамблю солістів "Благовість" Тетяни Кумановської, заключним концертом Міжнародного композиторського форуму "KLK NEW VUSIK. ORIENT/OCCIDENT – 2013" у виконанні Струнного квартету Ансамблю нової музики "Рикошет"(соліст Дмитро Тавенець – фортепіано) та авторським концертом академіка Мирослава Скорика(із знагоди 75-річчя від дня народження) у виконанні Національного академічного симфонічного оркестру України Володимира Сіренка та Національної академічної хорової капели "Думка" Євгена Савчука.

Недільний день розпочався концертом духовної хорової музики "Господи, почуй же мій голос" у виконанні Академічного муніципального камерного хору "Хрещатик" Павла Струця в Михайлівському Золотоверхому, продовжився "Квінтет-годиною" Квінтету імені Дмитра Бортнянського та завершився симфонічним концертом "Українські ескізи" у виконанні Академічного симфонічного оркестру (Володимир Шейко) та Академічного хору імені Платона Майбороди (Юлія Ткач) Національної радіокомпанії України. Вразив виконанням блискучий дует зіркових скрипальок Мирослави Которович та Богдани Півненко, а також зачарувала своїм чудовим голосом Ганна Братусь. Особливу прихильність і слухачів, і колег-композиторів отримав твір Ганни Гаврилець "MISERERE".

Наступний музичний день носив ім'я "Феєрія звука", який показав не тільки філігранну гру флейтистки Богдани Стельмашенко, але й явив слухачам чудовий голос Артема Семенова. Цей день став презентаційним й для маестро Сильвестрова: Віктор Пелепчук – директор фірми "Інтервал" із Чернівців презентував усім присутнім на заході в Спілці композиторів компакт-диск композитора: "Валентин Сильвестров. Музика поезії", а згодом відбувся хоровий концерт творів Сильвестрова "Шевченкове слово" у Храмі Св. Василя Великого. Концерт, як завжди – на високому рівні, виконав Камерний хор "Київ" Миколи Гобдича.

У Міжнародний день музики 1 жовтня відомий композитор і диригент Володимир Рунчак презентував шанувальникам сучасної авангардової музики програму "Свято музики", в якій прозвучали твори Альбана Берга(Австрія), Фараджа Караєва(Азербайджан), талановитої Оксани Похило та власний твір композитора: "Ключ" до скрипкового ключа. Твори майстрів сучасності досконало виконав Київський камерний оркестр Романа Кофмана під орудою Рунчака. Особливо вразив слухачів своїм виконанням Рунчакової авангардної музики соліст – молодий скрипаль із Швеції Хуго Тіціаті, котрий прилетів здалеку для знайомства з композитором, творчість якого так його зацікавила! Очевидно, ми і наша сучасна культура, зокрема музична,таки цікаві Європі, куди повертаємось після довгих століть розлуки…

У середу на слухачів очікувала "Фортепіанна імпреза" з репертуару композиторів з Європи у виконанні Діни Писаренко, хоровий концерт "Осінні прем'єри" у виконанні вже згадуваного камерного хору "Хрещатик" Павла Струця та "Фолькльорна хвиля" у виконанні Національного оркестру народних інструментів України Віктора Гуцала та Квартету "Козачка".

3 жовтня можна було послухати цікаве виконання творів Цепколенко, Польової, Пілютікова та інших композиторів у виконанні Ансамблю нової музики "Рикошет", яким диригувала Вікторія Рацюк, і побувати на вечорі польської хорової музики, яку презентувала хорова капелла "Думка" Євгена Савчука.

У п'ятницю слухачі мали змогу оцінити спільний академічно-джазовий проект "Голоси землі" із музики Олени Леонової та Джоела Холмса(США) у виконанні Академічного оркестру народної та популярної музики під орудою Михайла Пікульського та інтернаціональної компанії солістів. А вечором на них очікував симфонічний концерт "Осанна" у виконанні вже згадуваного симфонічного оркестру Романа Кофмана під орудою Віталія Протасова.

У суботу поціновувачі хорового мистецтва слухали концерт "Осіння Сюїта" у виконанні Академічного хору ім. Платона Майбороди (Юлія Ткач), Камерного хору "Софія" (Олексій Шамрицький) та Камерного хору "Anima" (Наталія Кречко). В цей же день в Колонному залі відбувся концерт – закриття фестивалю, який проходив цього року в рамках відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка. В другій частині фінального концерту відбулась успішна презентація ораторії Євгена Станковича на цикл поезій Пророка України. Новий твір Станковича " Страсті за Тарасом" у майстерному виконанні Національної академічної капели "Думка" Євгена Савчука та Національного симфонічного оркестру під орудою Володимира Сіренка визвав схвальне сприйняття залу й певні критичні зауваження серед колег композиторів. Хто правий, як завжди розсудить його величність Час…

І нарешті в неділю відбулись концертні заходи під назвою "Постлюдія". Слухачі змогли насолодитись чудовим виконанням творів вітчизняних та зарубіжних композиторів у виконанні знаменитого Національного ансамблю солістів "Київська камерата" під диригуванням її засновника й беззмінного керівника Валерія Матюхіна та побувати на авторському вечорі "Портретні замальовки: Олександр Козаренко" у виконанні камерного оркестру з Хмельницька під орудою Олександра Драгана з оригінальним народним співом Ганни Солоничної.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор – Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія: Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"

Замовлення №

Наклад 14 000 прим.

Ціна договірна